

Hoofdstuk 3 - Het traject tot pleegouder

In dit hoofdstuk bespreken we het traject dat u doorloopt wanneer u pleegouder wilt worden. Er zijn twee manieren om in contact te komen met XONAR en haar medewerkers:

3.1 Bestandspleegzorg

U maakt de keuze om pleegouder te worden en doorloopt het traject dat daarvoor is uitgestippeld. Wanneer u samen met XONAR na de voorbereidingen besluit om pleegouder te worden, wordt u opgenomen in het bestand van XONAR. U bent dan een 'bestandspleeggezin'.

3.2 Netwerkpleegzorg

U neemt door omstandigheden de zorg op u voor het kind van een bekende. Wanneer u zich aanmeldt bij XONAR en als de benodigde beschikkingen en de verklaring van geen bezwaar aanwezig zijn, kunt u worden geaccepteerd als pleeggezin. U bent dan een 'netwerkpleeggezin'.

Beide vormen van pleegzorg kennen eigen aanmeldtrajecten, begeleidingstrajecten en methodieken.

3.1 Bestandspleegzorg

Fase 1: kennismaking met pleegzorg

Aanvragen informatiepakket

Wanneer u overweegt om pleegouder te worden, kunt u bij de administratie van XONAR <http://www.xonar.nl/pleegouders/pleegouder-worden/> of via www.pleegzorg.nl documentatiemateriaal aanvragen. Daarin is onder andere informatie opgenomen over informatieavonden in de regio waarin u woont.

Vorbereidingstraject

Wanneer u na het bijwonen van de informatieavond besluit verder te onderzoeken of het pleegouderschap iets voor u is, kunt u zich aanmelden voor de voorbereiding. Na een kennismakings/intakegesprek met de STIP-trainer ontvangt u een uitnodiging voor het volgen van de training of er wordt met u een afspraak gemaakt voor een individueel traject.

In het voorbereidingstraject laten we u kennismaken met de vele aspecten van het pleegouderschap. Om een weloverwogen beslissing te kunnen nemen, laten de trainers u vooral goed naar uw persoonlijke beweegredenen en gezinsmogelijkheden kijken. Zolang u pleegouder in opleiding bent, lopen alle contacten via de STIP-trainer.

Verklaring van geen bezwaar

Bij uw aanmelding als aspirant pleegouder vraagt XONAR uw toestemming om een 'verklaring van geen bezwaar' aan te vragen bij de Raad voor de Kinderbescherming. De Raad voor de Kinderbescherming gaat in het justitieel documentatieregister kijken of u een strafblad heeft. Zonder deze verklaring mag XONAR geen pleegkind bij u plaatsen. Alle personen vanaf 12 jaar die in uw gezin wonen, moeten deze toestemming geven. Zodra er nieuwe personen in uw gezin komen wonen, moet voor hen ook een verklaring worden aangevraagd. Ook als u 2 jaar geen pleegouder bent geweest, moet er opnieuw een verklaring worden aangevraagd.

Indien er redenen voor zijn, kan de Raad voor de Kinderbescherming u uitnodigen voor een gesprek. Mocht de Raad geen 'verklaring van geen bezwaar' willen afgeven, dan kunt u geen pleegouder worden. In dat geval kunt u zich voor bezwaar wenden tot de onafhankelijke klachtencommissie van de Raden voor de Kinderbescherming.

Groepsgewijze voorbereiding

Gedurende de training heeft u een (tussen)gesprek met de trainers. Als u aan het einde van de STIP-training kiest voor het pleegouderschap, volgt een eindgesprek met de trainers. In dit gesprek wordt de definitieve keuze gemaakt om al dan niet pleegouder te worden. Met de trainers bespreekt u welke vorm van pleegzorg (zie pleegzorgvormen) het beste bij uw gezin past. Ook twijfels en wijziging in uw aanbod kunt u met de trainers bespreken.

Als u eerder een pleegkind heeft opgevangen, maar tijdelijk geen pleegkind in huis heeft, kunt u ook voor informatie, vragen of nieuw aanbod terecht bij uw pleegzorgwerker of u kunt contact opnemen met XONAR Pleegzorg/ VSM.

De gedragswetenschapper en STIP-trainers zijn verantwoordelijk voor de uiteindelijke beslissing of u geaccepteerd wordt als pleeggezin.

Rapportage

Na de afsluiting van het voorbereidingstraject ontvangt u van de trainers het STIP-verslag en begeleidingsplan pleegouders.. Hierin staat informatie over uw voorgeschiedenis, uw gezin en het functioneren binnen het gezin. Daarnaast bevat het verslag een evaluatie aan de hand van 6 criteria. Het STIP-verslag en begeleidingsplan pleegouders biedt handvatten voor de matching en de begeleiding van u en uw gezin. De rapportage is vertrouwelijk en zal nooit worden besproken of verzonden naar ouders of (gezins-)voogd/derden.

De zes criteria voor het pleegouderschap

1. Openheid en duidelijkheid in het contact

Het is belangrijk dat pleegouders in staat zijn tot het onderhouden van positieve contacten met hun eigen gezinsleden, ouders, betrokken hulpverleners en andere personen in hun omgeving, zoals artsen, leerkrachten dergelijken. Dit moeten zij dus ook doen met pleegkinderen en de familie van de kinderen. Wat kunnen zij bijvoorbeeld goed?

Luisteren, kort vertellen wat ze meemaken, vragen stellen, problemen verduidelijken, eigen en andermans gevoelens onderkennen, gedragingen beschrijven, met kinderen en volwassenen praten zonder tegen hen te preken, hen te veroordelen, te klagen, hen belachelijk te maken of tegen hen te schelden.

Het is belangrijk dat pleegouders uitkomen voor hun gevoelens. Daarnaast is het van groot belang om informatie uit te kunnen wisselen met mensen die anders denken dan zijzelf. Met mensen die door hun levenservaring, leeftijd, cultuur, mogelijkheden en waarden en normen een andere kijk hebben op verschillende zaken.

2. Samenwerken als team en het delen van ouderschap

Pleegouders delen het ouderschap met de ouders en familie van het kind. Dit gebeurt niet altijd via directe contacten, maar ook via de gevoelens van het kind over zijn familie. Pleegouders delen de zorg en planning rondom het kind met XONAR. Pleegouders zijn dus in staat om als een team samen te werken en kunnen het kind helpen om alle belangrijke mensen een plaatsje te geven in zijn/haar leven.

3. Kinderen helpen een positieve kijk op zichzelf te ontwikkelen

Kinderen die verwaarloosd, mishandeld of seksueel misbruikt zijn, geven vaak zichzelf de schuld van de problemen in hun gezin. De afwijzing door hun familie en soms ook door andere pleeggezinnen, heeft ertoe geleid dat het kind negatief over zichzelf denkt.

Het kind is ook verward: Wie ben ik eigenlijk en bij wie hoor ik thuis? Pleegouders helpen het kind zijn levensgeschiedenis te begrijpen. Zij kunnen hier op een niet-veroordelende manier mee omgaan en helpen het kind zich goed te voelen over zichzelf.

4. Kinderen helpen hun gedrag te veranderen zonder hen pijn te doen

Misbruikte of mishandelde kinderen hebben door het toedoen van volwassenen schade opgelopen. Ze hebben geleerd dat geslagen worden wel pijn doet, maar meestal beter is dan helemaal geen aandacht krijgen. Deze kinderen verwachten dat hun pleegouders ook lichamelijk geweld tegen hen zullen gebruiken. Als dat gebeurt, lopen ze nog meer schade op.

Het is van wezenlijk belang dat pleegouders deze cirkel doorbreken. Pleegouders geven het kind aandacht en helpen het kind zijn gedrag te veranderen. Zij doen dat zonder te kwetsen, te slaan of andere pijnlijke straffen te gebruiken.

5. Het inschatten van de uitwerking die het pleegouderschap op de eigen situatie heeft

Het toevoegen van een nieuw gezinslid heeft invloed op elk lid van het gezin. Het heeft gevolgen voor de verdeling van tijd en aandacht, van ruimte en verantwoordelijkheden en de besteding van de financiën. Pleeggezinnen laten zien dat zij in staat zijn om in te kunnen schatten wat de gevolgen zijn van een nieuw gezinslid op de gezinsrelaties. Daarnaast is het belangrijk dat zij aan kunnen geven hoe zij de mogelijk te verwachten spanningen het hoofd zullen bieden. Verder is het belangrijk dat pleegouders om kunnen gaan met verlies. Zij hebben de verliezen in hun eigen leven ervaren en voldoende verwerkt. Hierdoor zullen de eventuele spanningen in het gezin niet vergroot worden door de verliezen die het pleegkind in zijn/haar leven heeft meegemaakt.

6. Veiligheid

De veiligheid van het pleegkind is een belangrijk thema bij pleegzorg. Met veiligheid bedoelen we dat een kind niet lichamelijk, geestelijk of seksueel wordt mishandeld of lichamelijk, emotioneel of pedagogisch wordt verwaarloosd. Logisch natuurlijk, daarom is het ook een onderwerp dat regelmatig een punt van aandacht is bij de start van de plaatsing, binnen de begeleiding en in de rapportages (risico-taxatielijsten/veiligheidslijsten worden elk jaar samen met u ingevuld).

Verder wordt er bijvoorbeeld voor nieuwe pleegouders een 'verklaring van geen bezwaar' aangevraagd bij de Raad voor de Kinderbescherming. Deze verklaring is bindend en noodzakelijk om als pleegouder te kunnen starten. Binnen de begeleiding en tijdens de evaluaties is het thema veiligheid een terugkerend gespreksonderwerp. Zo wordt er ook verslag over gedaan in de rapportages. De veiligheid van pleegkinderen is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de pleegouders, de gecertificeerde instelling en Pleegzorg.

Als er problemen zijn die de veiligheid van het pleegkind kunnen bedreigen, dan kan de pleegouder 24 uur per dag contact opnemen. Incidenten of vermoedens van seksueel misbruik moeten pleegouders melden. Pleegzorg zal dan handelen volgens de meldcode.

Fase 2: voorbereiding op de komst van een pleegkind

Nadat u officieel geaccepteerd bent als pleeggezin, kan er een pleegkind bij u geplaatst worden. De tijd tot een plaatsing kan een spannende tijd zijn, omdat het wachten op een plaatsing soms langer duurt dan u verwacht. Achter de schermen wordt intussen hard gewerkt om voor de aangemelde pleegkinderen een geschikt gezin te vinden.

Medewerkers team Matching

De medewerkers team Matching zijn op de hoogte van de behoeften van de aangemelde kinderen en van het aanbod van de beschikbare pleeggezinnen. Zij zoeken naar de meest geschikte combinatie van pleegkind en pleeggezin. Wanneer een plaatsing langer op zich laat wachten, wordt er regelmatig contact met u onderhouden door een medewerker (meestal de STIP-trainer) van Pleegzorg-VSM. Afhankelijk van uw aanbod kan het korter of langer duren voor er een plaatsing volgt. Als u tussentijds informatie wenst, kunt u zelf contact opnemen met Pleegzorg/ VSM.

Matchingsgesprek

Als een pleegkind wordt aangemeld, wordt hiervoor een Plan van aanpak gemaakt met daarin de doelen, middelen en afspraken rondom de plaatsing. Als blijkt dat uw gezin en uw kwaliteiten bij het aangemelde kind past, krijgt u een gesprek met de medewerker team matching. De medewerker team matching zal een globaal beeld schetsen van het pleegkind en de situatie waarin het pleegkind zich bevindt. U kunt na afloop van dit gesprek aangeven of u het pleegkind wilt opnemen binnen uw gezin. Wanneer dit het geval is zegt u 'ja' tegen een volgende stap, maar nog niet tegen het plaatsen van het pleegkind in uw gezin. Dit besluit u (en de ouders en (gezins-)voogd) na een kennismakingsgesprek.

Fase 3: een pleegkind komt bij u wonen

Kennismaking

Het besluit is genomen dat het pleegkind in uw gezin wordt geplaatst. U gaat nu nader kennismaken met alle betrokken partijen. De medewerker team matching stelt u voor aan uw begeleider Pleegzorg. De begeleider Pleegzorg neemt het vanaf hier over van de medewerker team matching en zal de kennismaking met alle betrokken partijen regelen.

Begeleider Pleegzorg:

U krijgt een begeleider Pleegzorg toegewezen die u en uw pleegkind vanaf nu zal begeleiden. De begeleider Pleegzorg bespreekt samen met u het Plan van aanpak en de praktische zaken die geregeld moeten worden.

Pleegkind

Samen met uw begeleider Pleegzorg wordt een kennismakingstraject uitgezet voor uw pleegkind. Er worden bezoek- en logerafspraken gepland voor uw pleegkind zodat het kind gelijkmatig kan wennen aan u, uw gezin en de omgeving. Wanneer er sprake is van een crisis/kortverblijfplaatsing verloopt dit proces anders, omdat hierbij onvoldoende tijd is voor een uitgebreide kennismaking. Zie hiervoor de verschillende pleegzorgvormen.

Fase 4: het pleegkind woont bij u

Nu uw pleegkind bij u woont, kunt u voor de meeste vragen terecht bij uw begeleider Pleegzorg. Daarnaast geeft ook de pleegwijzer antwoord op veel vragen. Verder maakt u met uw begeleider Pleegzorg afspraken voor de periode die gaat komen. Het Plan van aanpak vormt hiervoor de leidraad. Als de plaatsing van het pleegkind een feit is heeft u de mogelijkheid om deel te nemen aan de ondersteuningscursus trauma en andere (thema) bijeenkomsten/ deskundigheidsbevordering.

Opvoedingsbesluit

Samen met de ouders, het kind (12+), pleegouders, medewerker gecertificeerde instelling/(gezins-)voogd en begeleider Pleegzorg wordt ernaar gestreefd om binnen een jaar na de uithuisplaatsing een opvoedingsbesluit te nemen.

Dit is een formeel moment waarop gezamenlijk wordt besloten wie de dagelijkse opvoeding en verzorgen van het kind in de toekomst gaat uitvoeren. Dit besluit wordt vastgelegd in het Plan van aanpak dat door alle betrokkenen wordt ondertekend. Wanneer er sprake is van een ondertoezichtstelling of voogdijmaatregel ligt de eindverantwoordelijkheid voor het opvoedingsbesluit bij de (gezins-)voogd en bij een vrijwillige plaatsing hebben ouders de laatste stem.

Fase 5: pleegzorg wordt beëindigd

Evaluatiegesprek

Wanneer een pleegzorgplaatsing eindigt, volgt een evaluatiegesprek met uw begeleider Pleegzorg en een medewerker van Pleegzorg VSM (meestal uw STIP-trainer). Vervolgens wordt besproken of, wanneer en voor welke pleegzorgvariant u weer beschikbaar bent.

Aanbodwijziging of bijplaatsing

Wanneer u, uw pleegzorgaanbod wilt wijzigen of graag een bijplaatsing wilt, kunt u dit bespreken met uw begeleider Pleegzorg. Een medewerker van Pleegzorg VSM (meestal uw STIP-trainer) zal dan samen met uw begeleider Pleegzorg, met u in gesprek gaan over uw ideeën en wensen hieromtrent in relatie tot de pleegzorgcriteria.

3.2 Netwerkleegzorg

Netwerkleegzorg

Binnen de netwerkleegzorg bestaan globaal 4 startsituaties. Afhankelijk van de startsituatie waarmee het kind is aangemeld bij XONAR, wordt ingestapt op het traject voor netwerkleegzorg.

1. Uw pleegkind woont bij aanmelding al in uw gezin en u kunt en wilt voor hem blijven zorgen.
2. Uw pleegkind woont al in uw gezin en u kunt en/of wilt niet langdurend voor hem blijven zorgen.
3. Een pleegkind is aangemeld voor pleegzorg en er wordt in zijn sociale netwerk gezocht naar een pleeggezin.

4. Netwerkonderzoek voor de plaatsing. Er wordt door de gecertificeerde instelling een netwerkonderzoek aangevraagd. Het gezin heeft bij deze instelling aangegeven voor een specifiek kind te willen zorgen.

Fase 1: Een kind van een bekende komt bij u wonen

Netwerkpleegouder wordt u meestal onverwacht. U springt in wanneer u ziet dat het thuis bij een kind niet goed gaat en dat er gezocht wordt naar iemand die mee kan helpen of het kind opvangt. Er kunnen ook situaties zijn waarbij de ouders de opvoeding van het kind niet aankunnen.

U bent niet automatisch een 'erkende' pleegouder wanneer u voor het kind van een bekende zorgt en de gecertificeerde instelling u aanmeldt als aspirant-netwerkpleegouder bij XONAR. Eerst wordt uw situatie uitgebreid bekeken.

Fase 2: Kennismaking met pleegzorg

Aanmelding Pleegzorg

Als blijkt dat het voor het kind niet mogelijk is om thuis te wonen (voor korte of langere termijn) kan de gecertificeerde instelling besluiten om het kind aan te melden voor pleegzorg. Pas wanneer er een beschikking is afgegeven voor opname van het kind binnen pleegzorg, wordt het kind aangemeld bij XONAR. De gecertificeerde instelling beslist of u als gezin wordt aangemeld als mogelijk netwerkpleeggezin voor het kind. U beslist uiteraard zelf of u pleegouder wilt worden.

Fase 3: Start onderzoektraject

Startmodule netwerkpleegzorg

Als u voor het kind van een bekende zorgt, worden u en uw pleegkind aangemeld bij de pleegzorginstantie in uw stad/regio. Zodra de beschikking binnen is start XONAR met de uitvoering van het netwerkonderzoek. Het doel van dit netwerkonderzoek is om binnen een tijdsbestek van 3 maanden te onderzoeken of u pleegouder kunt worden/blijven van het pleegkind in kwestie en/of dat er andere mogelijkheden zijn binnen het netwerk voor opvang en ondersteuning van het pleegkind.

Zorgmatch

De instroomcoördinator nodigt alle belangrijke betrokkenen rondom het kind uit voor een zorgmatch startgesprek. Dit zijn doorgaans de jeugdige (12+, mag ook jonger als hij/zij het aankan), ouders, (beoogde) netwerkpleegouders, (gezins-)voogd en eventueel andere behandelaars of hulpverleners. Tijdens de zorgmatch wordt de werkwijze van het netwerkonderzoek aan iedereen toegelicht.

De wensen en verwachtingen van alle betrokkenen worden besproken en er wordt een plan gemaakt voor de komende drie maanden. In het plan worden de volgende doelen vastgesteld:

- Een constructieve samenwerking tussen betrokkenen uit het netwerk;
- Een veilige en stabiele plaats voor de jeugdige binnen het netwerk;
- Duidelijkheid over de plek waar de jeugdige in de toekomst blijft/gaat wonen.

Vanaf het begin wordt met alle belangrijke betrokkenen gezamenlijk gesproken. Als er complicaties zijn waardoor hiervan (tijdelijk) moet worden afgeweken, kan dit. Omdat ouders een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben ten aanzien van hun kind, worden zij samen uitgenodigd. Ook wanneer zij gescheiden zijn of conflicten hebben. Als het niet mogelijk is dat zij beiden aanwezig zijn, dan kunnen (tijdelijk) aparte gesprekken met de ouders worden gevoerd. Het doel is wel om tot samenwerking te komen. Als u, uw pleegkind of de ouders bijgestaan willen worden door een vertrouwenspersoon of steunpersoon dan is dat altijd mogelijk.

Actieteam

Een actieteam is samengesteld uit ouders, (beoogde) pleegouders, het kind in kwestie van twaalf jaar en ouder, vertegenwoordigers uit het netwerk en professionals die een rol spelen in het oplossen van de hulpvraag (doorgaans de casemanager/gezinsvoogd en de begeleider Pleegzorg).

Een actieteam komt bij elkaar om mee te denken over de voortgang van de opvoeding en ontwikkeling van het kind. In een actieteam staat de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid centraal. Ieders individuele kennis en ervaring wordt ingebracht om de situatie voor het kind te verbeteren. Het zorgteam komt minimaal een keer per half jaar bijeen. Wanneer er complexe situaties

ontstaan, waardoor er nieuwe plannen gemaakt moeten worden, komt het actieteam vaker samen. Wanneer alles goed loopt, trekken de betrokken hulpverleners zich steeds meer terug. Uw familie en het sociale netwerk gaan gezamenlijk verder.

Familie Netwerkberaad (FNB)

Tijdens het netwerkonderzoek kan een FNB georganiseerd worden, waarna in gezamenlijkheid een actieteam wordt samengesteld. Bij een FNB worden zoveel mogelijk leden van de familie en/of het sociale netwerk van het kind en de ouder uitgenodigd om samen een plan te maken voor de toekomst van het kind. Als hieruit blijkt dat het kind langer opgevangen moet worden in een pleeggezin, wordt bekeken of dat mogelijk is in het huidige netwerkgezin of dat het kind elders moet worden ondergebracht.

Netwerkverkenning (situatie 3)

Als een kind is aangemeld voor pleegzorg en niemand uit de directe familie kan voor het kind zorgen, wordt in zijn sociale netwerk gezocht naar een pleeggezin. In de zorgmatch wordt gezamenlijk bekeken hoe een netwerkverkenning georganiseerd kan worden. Middels een netwerkverkenning wordt onder leiding van XONAR onderzocht of er binnen de familie of het sociale netwerk een pleeggezin beschikbaar is. Dit kan via de school, de sportclub of misschien zelfs via een berichtje in de buurtkrant. De (gezins-)voogd (medewerker van de gecertificeerde instelling) en de begeleider Pleegzorg/ medewerker VSM bepalen samen met de direct betrokkenen (ouders, eventuele pleegouders en belangrijke familieleden) of er een FNB georganiseerd kan worden, om gezamenlijk het netwerk te verkennen. Daarna wordt een zorgteam samengesteld waaraan de beoogde pleegouders ook deelnemen.

Netwerkscreening voor plaatsing (situatie 4)

Een gezin meldt zich aan bij het team Jeugd of een andere gecertificeerde instelling, omdat zij de zorg voor een specifiek kind op zich willen nemen. Een jeugdconsulent gaat deze mogelijkheid onderzoeken en doet een verzoek bij pleegzorg voor een onderzoek (screening voor de plaatsing). Het is ook mogelijk dat BJZ Limburg deze aanvraag voor pleegzorg doet.

Soms blijkt dat een kind beter niet in het gezin van een familielid of bekende kan blijven wonen, omdat dit bijvoorbeeld grote loyaliteitsconflicten met zich mee kan brengen voor het kind. De medewerker VSM zal dit dan met het gezin bespreken en een voorstel doen voor plaatsing van het pleegkind in een bestandspleeggezin.

Zorgmatch

Na de zorgmatch bezoeken een medewerker VSM en de pleegzorgwerker uw gezin regelmatig om het netwerkonderzoek verder uit te voeren. Deze huisbezoeken zijn oriënterend, inventariserend en onderzoekend van aard. Tijdens deze huisbezoeken kunt u, uw vragen stellen en de medewerkers van pleegzorg stellen u vragen over de ontwikkelingen van het pleegkind in uw gezin. Uw opvattingen en (on-)mogelijkheden met betrekking tot de opvoeding komen aan bod, net als uw behoefte aan begeleiding, uw verwachtingen en de (on-)mogelijkheden in de contacten met de ouders van uw pleegkind.

Netwerkpleegouders bekommeren zich met grote betrokkenheid over hun jonge familielid of kennis. Een grote valkuil is dat u het gevoel kunt hebben dat u hulp en een plek MOET bieden aan uw familielid/kennis. Laat u niet teveel leiden door dit gevoel. Helpen kan ook op afstand of voor kortere tijd. Aan het eind van de startmodule (13 weken) zal samen met u worden bekeken of u definitief de taak (nog) wilt uitvoeren.

Er wordt ook gekeken naar wat u, uw pleegkind kunt bieden en hoe de samenwerking verloopt met uw pleegzorgorganisatie, de biologische ouders en (eventueel) de gecertificeerde instelling. Deze bevindingen worden beschreven in het pleegouder-ondersteuningsplan. Hierin staat ook welk besluit er met betrekking tot de samenwerking wordt genomen. Het pleegouder-ondersteuningsplan wordt over het algemeen jaarlijks geëvalueerd en is daarom een werkdocument. Tijdens de

onderzoekperiode ontvangt u van uw pleegzorgorganisatie begeleiding en tegemoetkoming in de onderhoudskosten van uw pleegkind.

Wanneer u niet geaccepteerd wordt als pleegouder, eindigt deze begeleiding en ondersteuning. Het geldt dat u ontving over de eerste periode hoeft u niet terug te betalen. Gestorte gelden die u abusievelijk ontvangt na de afwijzing, dient u terug te storten naar uw pleegzorgorganisatie.

Definitieve acceptatie

De begeleider pleegzorg wordt uw contactpersoon en zal u en uw pleegkind begeleiden aan de hand van de ondersteuningsdoelen die uit het netwerkonderzoek naar voren zijn gekomen. Vanaf dat moment wordt minimaal een keer per jaar de stand van zaken (bij voorkeur met het actieteam) geëvalueerd en ontvangt u afschriften van de rapportages. U ontvangt van XONAR begeleiding en een tegemoetkoming in de onderhoudskosten van uw pleegkind.

Rapportage en begeleidingsplan

In het netwerkonderzoek en begeleidingsplan pleegouders staan uw voorgeschiedenis en gezinssituatie beschreven. Daarnaast wordt uitgebreid ingegaan op de pleegzorgcriteria, gericht op uw situatie en wordt er een veiligheidstaxatie/veiligheidschecklist afgenomen. Deze rapportage is strikt vertrouwelijk en zal niet worden verzonden naar de ouders, BIZ Limburg/gecertificeerde instelling of andere instanties. De rapportage is ter inzage voor de begeleider Pleegzorg om u en uw pleegkind zo optimaal mogelijk te kunnen begeleiden. Twee keer per jaar zal uw begeleider Pleegzorg de rapportage met u bespreken en actualiseren. Verder zal de veiligheidschecklist ook jaarlijks met u worden besproken.

Voor het pleegkind wordt een Plan van aanpak gemaakt met daarin de doelen vermeld die belangrijk zijn voor een goede ontwikkeling van het pleegkind. Dit Plan van aanpak wordt eens per 6 maanden of eens per jaar (afhankelijk van het perspectief en de verblijfsduur in het pleeggezin) met alle betrokkenen besproken en bijgesteld. U, de ouders en het kind (12+) krijgen hiervan een afschrift.

Fase 4: het pleegkind woont bij u

Nu uw pleegkind bij u woont, kunt u met de meeste vragen terecht bij uw begeleider Pleegzorg. Daarnaast kan deze pleegwijzer ook veel vragen voor u beantwoorden. Met uw begeleider Pleegzorg maakt u afspraken voor de langere termijn. Het Plan van aanpak vormt hiervoor de leidraad. XONAR heeft een PleegOuderRaad. Zij kunnen u helpen met specifieke pleegzorgvragen en opmerkingen.

Opvoedingsbesluit

Met de ouders, het kind (12+), de pleegouders, de jeugdconsulent/(gezins-)voogd en de begeleider Pleegzorg wordt ernaar gestreefd om binnen een jaar na de uithuisplaatsing een opvoedingsbesluit te nemen. Dit is een formeel moment waarop gezamenlijk wordt besloten wie de dagelijkse opvoeding en verzorging van het kind in de toekomst gaat uitvoeren. Dit besluit wordt vastgelegd in het Plan van aanpak dat door alle betrokkenen wordt ondertekend. Wanneer er sprake is van een ondertoezichtstelling of een voogdijmaatregel ligt de eindverantwoordelijkheid voor het opvoedingsbesluit bij de (gezins-)voogd. Bij een vrijwillige plaatsing hebben de ouders de laatste stem. Soms lukt het niet om het perspectief van de plaatsing binnen een jaar duidelijk te krijgen. Dan kan deze periode verlengd worden. Daarna wordt bekeken of er wel een opvoedingsbesluit genomen kan worden.

Training en ondersteuning

XONAR beschikt niet over een speciale STIP-training voor netwerkpleegouders, maar XONAR biedt wel cursussen aan voor (netwerk)pleegouders die meer willen weten over de specifieke situaties die zich voor kunnen doen in (netwerk)pleeggezinnen. Hierbij kunt u denken aan de cursus trauma en hechting.

Fase 5: einde van pleegzorg

Evaluatiegesprek

Wanneer de pleegzorgplaatsing eindigt, volgt een evaluatiegesprek. Vaak gaat uw pleegkind terug naar zijn ouders, maar soms moet er naar een andere oplossing worden gezocht. Dit kan onder andere door netwerkverkenning (misschien kan een andere bekende voor uw pleegkind zorgen), doorplaatsing naar een bestandspleeggezin of een instelling. Netwerkpleeggezinnen stoppen na de pleegperiode vaak helemaal met pleegzorg, maar dit is niet noodzakelijk. U kunt ook bestandspleegouder worden. Dit kunt u tijdens het evaluatiegesprek aangegeven. Er zal dan samen met u bekeken worden welk voorbereidingstraject noodzakelijk is. Zie hiervoor nazorg.

Taken van de begeleider Pleegzorg pleegzorgwerker

Het welzijn van het kind is het hoofddoel van de begeleider Pleegzorg, maar dit kan de begeleider Pleegzorg niet alleen. Met name de pleegouders spelen hierin een cruciale rol, omdat zij de primaire zorg dragen voor het pleegkind. Een goede samenwerking is daarom erg belangrijk. Naast het belang van het kind spelen de belangen van pleegouders ook een rol. Pleeggezinnen zijn gewone families waar alledaagse dingen gebeuren. In deze dagelijkse gang van zaken is er ook nog de zorg voor een pleegkind of pleegkinderen. Een pleegkind heeft vaak een rugzakje dat door het gezin gedragen moet kunnen worden. Dit telt ook zeker voor de eigen kinderen in het pleeggezin. Hiervoor is het nodig dat je als pleegouder(s) begeleiding accepteert.

Het pleegkind vormt het uitgangspunt in de begeleiding. Uw begeleider Pleegzorg komt hiervoor regelmatig bij u langs en is daarnaast telefonisch bereikbaar. Wanneer dat nodig is zullen er externe contacten ingeschakeld of onderhouden worden, bijvoorbeeld met de GGZ. Ook de school is een belangrijke gesprekspartner.

De ouders spelen een cruciale rol in de plaatsing in een pleeggezin van hun kind. Voor een kind is het namelijk fijn wanneer zijn ouders hem 'toestemming' geven om in het pleeggezin te wonen. Wanneer het kind in het pleeggezin woont zal er tussen het kind en zijn ouders zeker contact blijven. Dit kan variëren van een briefje tot intensief weekendcontact.

Verder zal de begeleider Pleegzorg evaluatieverslagen schrijven om alle partijen op de hoogte te brengen van de ontwikkelingen. In het actieteam, waarvoor alle betrokkenen rondom het kind worden uitgenodigd, wordt het verloop van de plaatsing en het evaluatieverslag besproken. Nieuwe afspraken en doelen worden vastgelegd in het nieuwe plan.